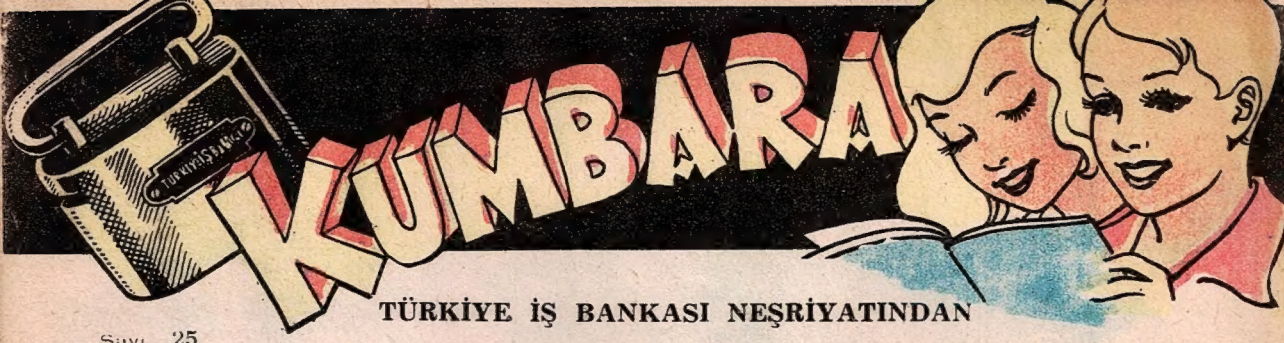

TÜRKİYE İŞ BANKASI NEŞRİYATINDAN

Sayı 25

İNEBAHTI'NDAN SONRA

1

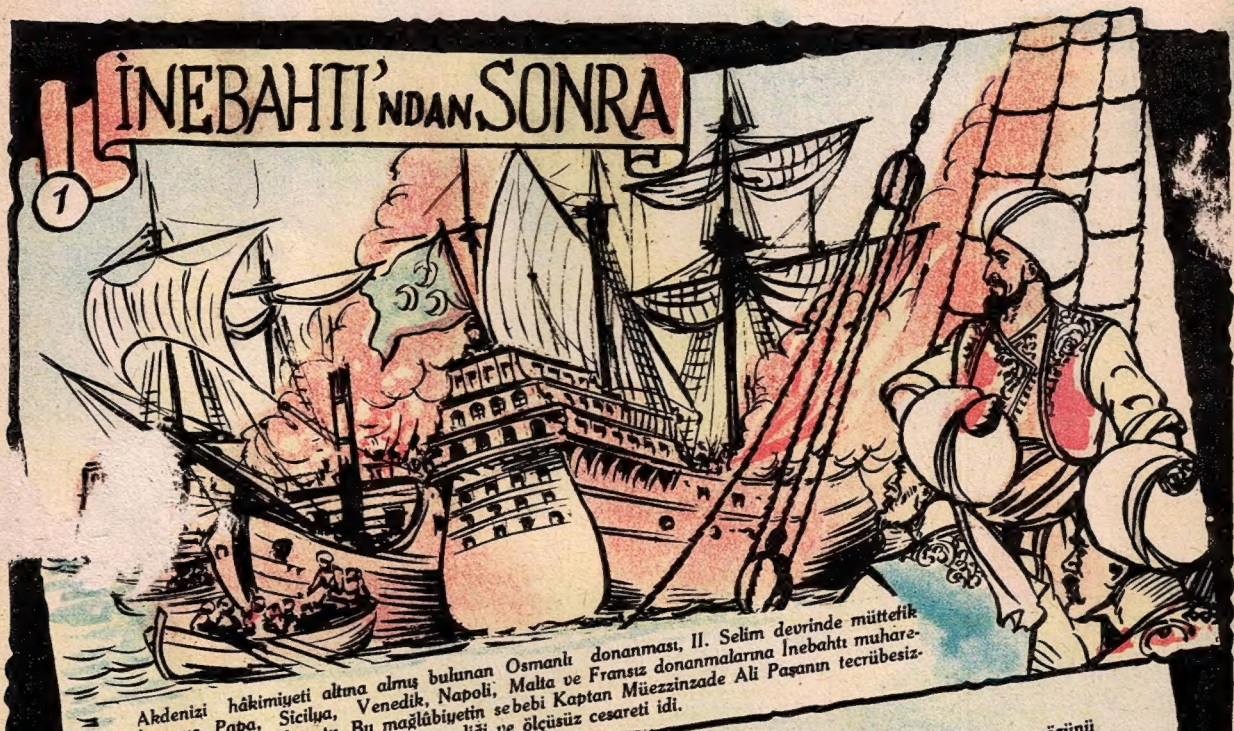

Akdenizi hâkimiyeti altına almış bulunan Osmanlı donanması, II. Selim devrinde müttefik İspanya, Papa, Sicilya, Venedik, Napoli, Malta ve Fransız donanmalarına İnebahtı muharebesinde mağlûp olmuştu. Bu mağlûbiyetin sebebi Kaptan Müezzinzade Ali Paşanın tecrübesizliği ve ölçüsüz cesareti idi.

2

Ancak, bu büyük deniz savaşında Kaptan Paşaya sözünü dinletememiş olan Cezayir Beylerbeyi Uluç Ali Paşa, kumanda ettiği sol cenahta muzaffer olmuş, birçok düşman gemilerini de zaptederek 40 kadar gemi ile İstanbula dönmüştü.

ATATÜRK Köşesi

HARF DEVRİMİ

Atatürk'e göre yapılan devrimlerin yerleşmesi ve yaşaması, Milletin kültür seviyesinin yükselmesile mümkündü. Bunun için de, Türk cemiyetinin daha verimli kültür araçlarına ihtiyacı vardı. Bunların başında da alfabe geliyordu.

O zamana kadar kullanılmakta olan Arap alfabesi, kolay öğrenilemediği gibi, Türkçenin de kolay yazılıp okunmasına engel oluyordu. Bu sebepten, kendi öz dilimizi uzun yıllar çalıştıktan sonra yazıp okuyabiliyorduk. Onun için Türk halkının yüzde doksanı okuma ve yazma bilmiyordu. Gene onun için geri kalmıştık. Halbuki, bu büyük Millet medeniyet ışığından gereği gibi faydalanmalıydı.

Böyle düşünen Atatürk, Arap alfabesini bırakmağa karar verdi. Onun yerine, bütün ileri milletlerin kullandıkları Lâtin harflerinden meydana getirilmiş bir Türk alfabesi kullanacaktık.

Bu işi 1927 yılında kararlaştıran Atatürk, gerekli incelemeleri yaptı. Tanınmış bilginlerimizi, dilcilerimizi, şâirlerimizi ve edebiyatçılarımızı bu konu üzerinde çalışmağa davet etti. Ayrıca, kurulan Dil Encümeni de çalışmalara başladı. Encümen birçok toplantılar yaptı ve alfabeyi tesbit etti.

1 Ağustos 1928 tarihinde Encümen'in çalışmalarını inceleyen Atatürk, varılan sonucu uygun buldu ve yapılacak harf devrimini Millet'e bildirmeğe karar verdi.

9 Ağustos 1928 akşamı İstanbulda, Sarayburnu gazinosunda verilen bir müsamereye gelerek, halkın sevinç ve neşe içinde eğlendiği bir sırada nutkunu söyledi. Bu nutkunda, yapılacak harf devrimini anlatan Atatürk, yeni alfabeyi öğrenmenin bir vatanperverlik borcu olduğunu söyledi. Halkının yüzde doksanı okuma yazma bilmiyen bir milletin bugünkü medeni dünyada yaşamaktan utanması gerektiğini, halbuki Türk Milletinin utanmak için değil, iftihar etmek için yaratıldığını, çünkü tarihinin iftiharlarla dolu olduğunu sözlerine ekledi.

Atatürk'ün her konuda gösterdiği yolun en doğru yol olduğuna inanmış olan Türk Milleti, yeni alfabeyi öğrenmek için işe şevkle, heyecanla sarıldı. Yer yer millet okulları kurularak halka yeni alfabe öğretilmeğe başlandı. Öğrenenler bilmiyenlere öğretti.

Atatürk, memleket içinde bir geziye çıkarak, yeni alfabenin getireceği faydaları halka anlattı. Hattâ birçok yerlerde kara tahtanın başına geçerek öğretmenlik yaptı.

Nihayet, 1 Kasım 1928 tarihinde kabul edilen bir kanunla, Arap alfabesi yasak edilerek, Lâtin harflerinden meydana gelen yeni Türk alfabesi resmen kabul edilmiş oldu.

Faydalı Bilgiler

MEŞHUR BOĞAZLAR

Yer yüzünde bir çok boğaz var. Acaba bu boğazların en meşhurları hangileridir ve en dar yeri en uzun olan boğazlar nerelerdedir ? İşte size bir sual ki, cevabı coğrafya derslerinizde işinize yarayacaktır : Iki yakası arasındaki en dar yerin uzunluğu en fazla olan boğaz, Avustralyadaki Bass boğazıdır. Bu uzunluk 224 kilometredir. Ondan sonra 220 kilometre mesafe ile Kuba'daki Yukatan boğazı ikinciliği, Kanada'daki Cabot boğazı 193 kilometre ile üçüncülüğü ve 160 kilometre ile Florida boğazı dördüncülüğü alır. Yer yüzünün en dar boğazı ise, Yunanistandaki Euripos boğazıdır ki, en dar yerinin genişliği sadece kırk metredir. Meşhur boğazların en dar yerlerinin genişliklerine gelince: Manş boğazında 33 kilometre, İtalyadaki Mesina boğazında 3500 metre, bizim Çanakkale boğazında 1300 metre, İstanbul boğazında ise 700 metredir.

ÇAĞLAYANLAR

Bir çağlayanı seyretmek ne güzel şeydir, bir düşünün. Kayaların arasından boşluğa beyaz köpükler saçarak durmadan dökülen suların çıkardığı sesi dinlemek herhalde az zevk değildir. Yer yüzünün muhtelif yerlerinde, çeşitli büyüklükte ve güzellikte çağlayan var. Kimisi boş yere akıp duruyor, kimisinden de insanlar geniş ölçüde faydalanıyorlar. Ya motorlar kurarak elektrik elde ediyorlar, yahut da etrafına parklar, bahçeler, gazinolar yaparak turist çekiyorlar.

Acaba dünyanın mevcut çağlayanları arasında suları en yüksekten dökülenler hangileridir? Ve adını sık sık duyduğumuz meşhur çağlayanların yükseklikleri nedir? Dünyanın en yüksek çağlayanı, Natal'daki Tugela'dır ki, 650 metreden dökülür. Ondan sonra, 610 metreden dökülen Norveç'deki Utigardsfos, gene 610 metreden dökülen Ingiliz Güyanındaki Kukenaam, 490 metreden dökülen Birleşik Amerikadaki Ribbon, 450 metreden dökülen Yeni Zelândadaki Clev Garth çağlayanı gelir. Meşhur çağlayanlardan Victoria 110 metreden, Amerikadaki Niagara ise 50 metreden dökülmektedir. Bizim Erzurum'daki meşhur Tortum şelâlesi de 50 metreden dökülür. Türkiye'de bir de Manavgat şelâlesi vardır.

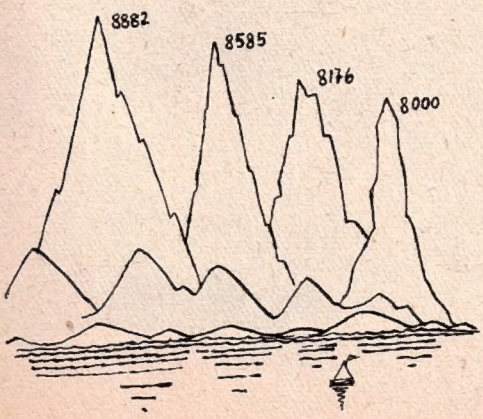

EN YÜKSEK DAĞLAR

Yer yüzüne yayılmış yüzlerce dağ, hiç şüphesiz aynı yükseklikte değildir. 3000 metreyi aşmış pek çok dağ vardır. En yüksek dağ, Asyada Himalaya silsilesine dahil Everest tepesidir ki, yüksekliği 8882 metredir. Onu, yükseklik sırasına göre şu dağlar takip eder : Himalayalardaki Kançingçinga (8585), gene Himalayalardaki Davalagiri (8176), Tibet'deki Dupleixberg (8000) ve Hindikuş'daki Triaçmir (7750). Bunlara karşılık adlarını sık sık duyduğumuz dağların yükseklikleri ise, şöyledir : Doğu Afrikadaki Kilimancero 6010, Fransadaki Mont Blanc 4810, bizim Ağrı dağı 5156.

WALT DISNEY'in
KLÂSİK HİKÂYELER
HAZİNESİNDEN

Küçük Firâri

(KAHRAMAN ASI)

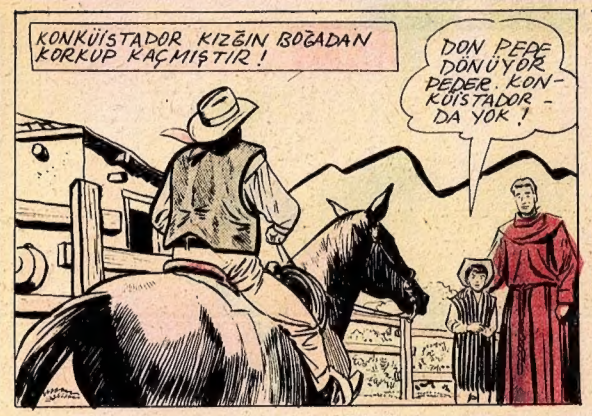

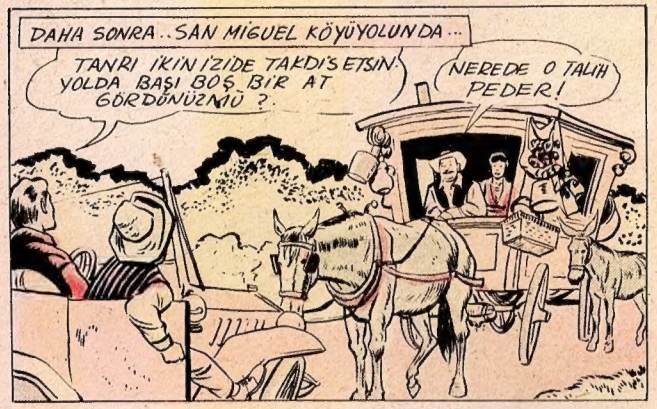

1957 de
2
Milyon Lira
İkramiye
TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

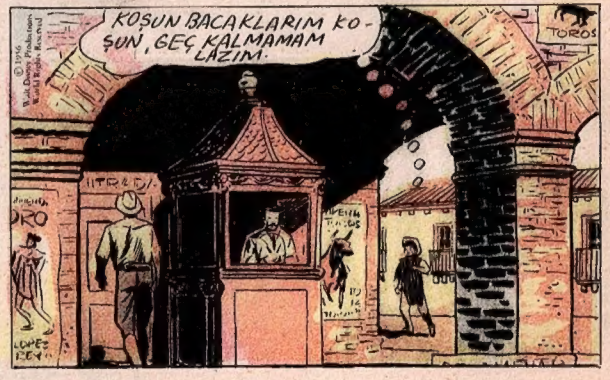

YURDUMUZU TANIYALIM:

İZMİR

İzmir, Türkiyenin Ege bölgesinde, her bakımdan pek önemli bir İlimizdir. Arazisinin bir kısmı dağlık, bir kısmı da ovalıktır. Dağlar arasında önemlileri Dumanlı Dağ, Samsun ve Boz dağlardır. Kuzey kısmını Manisa ve Balıkesir, doğusunu Manisa, güneyini de Aydın Ilinin toprakları çevirir. Yüz ölçümü 12.825 kilometrekare olan İzmirin şehir nüfusu 286.310, İl nüfusu ise 898.480 dir. Ovalık kısımları, Gediz ve Küçük Menderes nehirleri ile Bakır Çay sular. İzmir İlinin hâlen Bayındır, Bergama, Çeşme, Dikili, Foça, Karaburun, Kemalpaşa, Kuşadası, Menemen, Seferi Hisar, Odemiş, Tire, Torbalı, Urla adında 14 ilçesi vardır. Bu bakımdan da Türkiyenin en büyük illeri arasında yer alır.

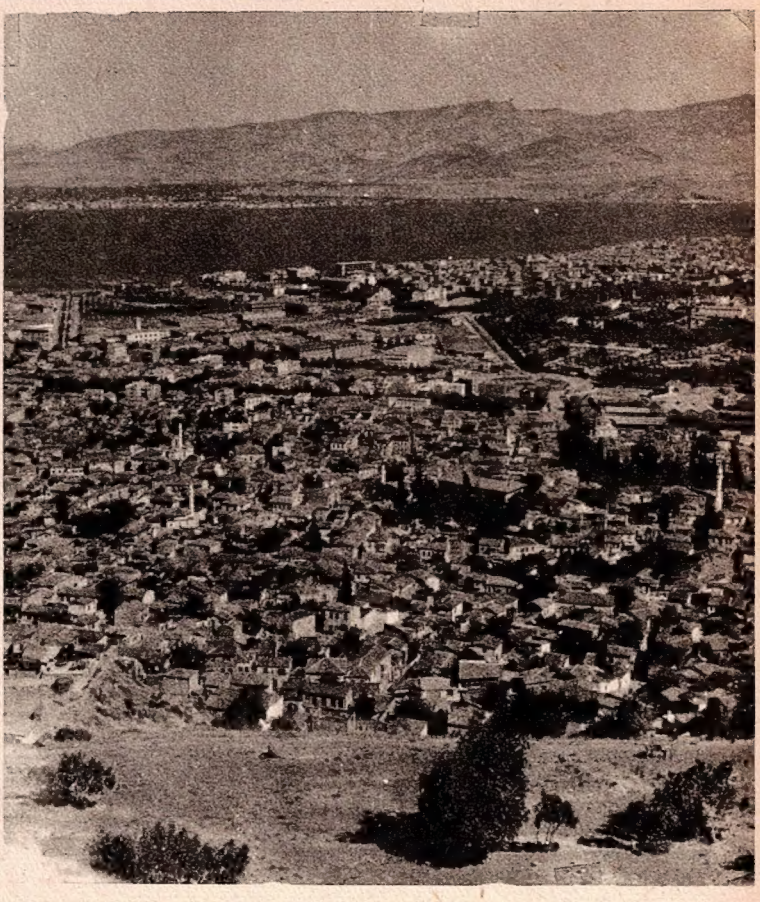

Güzel İzmir'den bir görünüş

İzmir İlinin başta Cumaovası olmak üzere bütün ovalık bölgelerinde, hububattan başka pamuk, incir, tütün, üzüm, limon ve portakal yetiştirilir. Zeytincilik, zeytinyağı ve sabun sanayii de gelişmektedir. Sahil bölgelerinde yaşayan halkın başlıca meşgaleleri arasında süngercilik ve balıkçılık da yer alır.

İzmir İlinin iklimi, oldukça mutedildir. Kışları yağışlı ve ılık, yazları da sıcak geçer. Bereketli topraklara sahip olan İzmir İli, baştan başa yemyeşildir. Ormanları da geniş bir sahayı kaplar. İzmirin yer altı servetleri de vardır. Bir çok maden ocaklarından, az da olsa, manganez, linyit, kurşun ve demir gibi madenler çıkarılmaktadır.

İzmir, sanayi bakımından da önemli bir bölgedir. Türkiyenin en büyük tuzlası, Çamaltında bulunduğu gibi, büyük kısmı İzmir şehrinde toplanmış olan dokuma, yağ, sabun ve makarna fabrikaları, tersaneler, çeşitli küçük fabrika ve atelyeler, halka geniş iş sahaları açmıştır. İzmirin asıl önemi, Ege bölgesinin yegâne ve Beynelmilel bir limana sahip oluşundan gelir. İç Anadolu ve hemen hemen bütün Türkiye bakımından ehemmiyeti olan Izmir limanı, her sene açılan Fuar dolayısiyle de büyük bir ticaret merkezi olmuştur.

İzmir, milâttan 1000 sene önce kurulmuş bir şehirdir. Şehre zaman zaman Lidyalılar, Bergamalılar, Romalılar, Selçuklular, Rum İmparatorluğu eğemen olmuşlardır. 14 üncü yüzyılın başında Osmanlıların eline geçmiştir. İkinci Cihan Savaşından sonra İzmir Yunanlılar tarafından işgal edilmişse de, İstiklâl Savaşında Yunanlılar hezimete uğratılmış ve güzel Izmir tekrar anavatan topraklarına katılmıştır.

Bugün İzmir, memleketin en zengin, en güzel, en mâmur şehirlerinden biridir. Cumhuriyet devrinde çok inkişaf etmiştir.

ÇOCUK BALOSU

Bu sevinçli günlerinde aralarında en büyüklerini görmenin hazzı

Minimini bir çift

Okullardan Resimli Röportaj

Günün tadını çıkarmaya çalışıyorlar

Balonun coşan kalabalığı

Arkadaşlarına şarkı söyleyen Handan

14 üncü yüzyıl bitmek üzere.. Osmanlı İmparatorluğu tahtında, "Benden üstün olanı yenmek için dünyaya geldim" diyen, Yıldırım Beyazıt gibi, kahraman bir padişah var.. Bizans İmparatorluğu ve bütün Avrupa devletleri bu müthiş adamdan korkuyorlar. Korkuyorlar, çünkü, O'nun İstanbul'u elde etmek için pek yakında harekete geçmeği düşündüğünü seziyorlar. O halde ne yapmalı? Hep birlik olup buna mâni olalım, diyorlar. Papa öne düşüyor ve bütün Hıristiyanları birleştiriyor. Macar, Fransız, Leh, Alman ve diğer bütün Avrupalı Hıristiyan devletlerin askerlerinden kurulmuş olan büyük Haçlı Ordusu'nun başına Macar Kıralı Sigismund geçiyor. Ordu, Niğbolu'ya doğru hareket ediyor ve Türk topraklarına giriyor. O sıralarda Anadolu'da bulunan Yıldırım Beyazıt, Haçlı Ordusu'nun saldırışını öğrenir öğrenmez, hemen Niğbolu'ya doğru yola çıkıyor. Nihayet, 1396 yılında, Niğbolu'da tarihin en müthiş savaşlarından biri oluyor. Düşmanın tepesine bir Yıldırım gibi inen Beyazıt, Haçlılar Ordusunu paramparça ediyor. Macar Kıralı, yakasını güç kurtarıyor. Fakat, Jan Hunyadi'nin komuta ettiği Fransız askerleri başta olmak üzere, Haçlı Ordusu'nun büyük kısmı [illegible] yok oluyor..

TARİH YAPRAKLARI ARASINDA :

Niğboludaki Yıldırım..

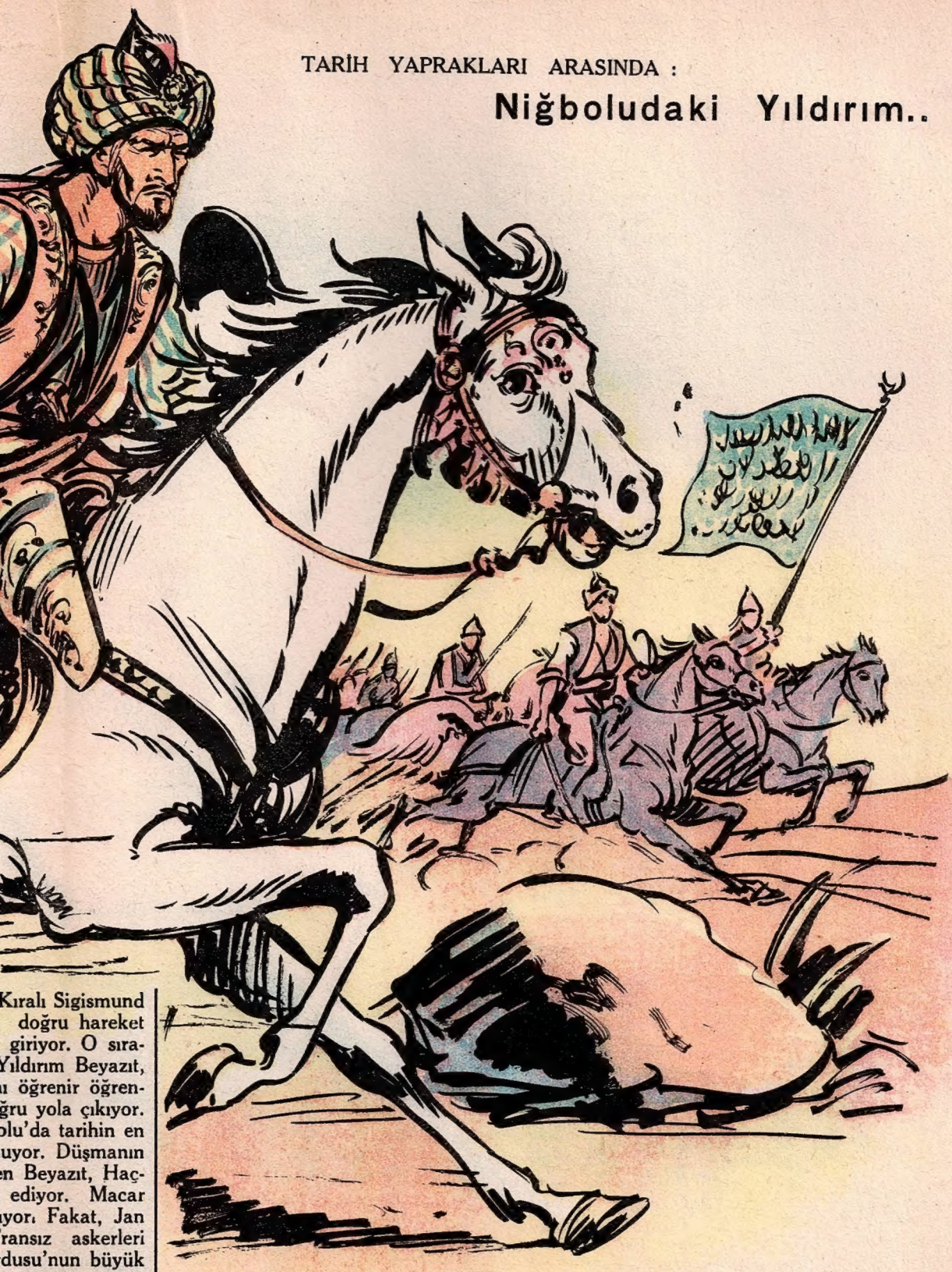

Kıralı Sigismund
doğru hareket
giriyor. O sıra-
Yıldırım Beyazıt,
ı öğrenir öğren-
ğru yola çıkıyor.
olu'da tarihin en
uyor. Düşmanın
en Beyazıt, Haç-
ediyor. Macar
yor. Fakat, Jan
ransız askerleri
dusu'nun büyük

TABIAT BILGISI

AKREP

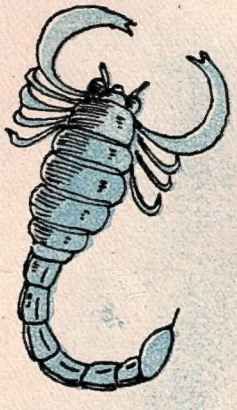

Adı çirkin, kendi çirkin ve korkunç bir hayvan.. Örümcekgillerden. Baş kısmında iki çift ağız bacağı, toraks kısmında da dört çift yürüme bacağı var. Gövdesi, birbirine bağlı halkalardan kurulu.. Kuyruğun son halkası bir çift zehir bezini taşıyan ve eğrilmiş bir iğne ile nihayetlenir. Akciğeri kitap şeklindedir. Bir akrep 20 - 30 yavru doğurur. Genel olarak örümcekler ve büyük böceklerle geçinir. Avını ağız bacaklariyle yakalar. Sonra kuyruk nihayetindeki iğnesi ile açtığı yaraya zehrini akıtır. Daha çok sıcak bölgelerde yaşar. Islak taş altı, çürümüş tahta arası, duvar oyukları, yuvasıdır. Geceleri dolaşır. Insanları soktuğu zaman çok acı verir. Fakat, açtığı yara pek fazla tehlikeli değildir. Bununla beraber, Afrikada ve Asyada yaşayan akrepler çok zararlıdır. Akrep sokmasından meydana gelen yaralara hemen amonyak sürmelidir. Memleketimizin her tarafında akrep bulunmakla beraber, daha çok güney ve güney doğu illerimizde rastlanır.

Bu korkunç hayvanın oldukça ilgi çekici bir hayatı vardır. Dişi akrep, erkeğine nazaran daha çok çalışmak ve yorulmak zorundadır. Yavrularını sırtında taşır. Bir tanesini dahi yere düşürmez. Yavrular doğduktan sonra bir kaç defa deri değiştirirler ve bu derileri yemek suretiyle büyürler. Ana akrep, yavrularını sırtında taşırken, dışarıdan gelen tehlikelere karşı onları kuyruğunun ucundaki iğne ile korur. Örümcek ve böcek gibi hayvanları yanına sokmaz. Bazan yanında erkeği de bulunur. Düşmanlarla o da savaşır ve zehirli iğnesiyle onları öldürür.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, Asyada ve Afrikada yaşayan akreplerin iğneleri bazan 15 santimetreyi geçer. Böyle bir akrep insanı veya herhangi bir hayvanı soktuğu zaman, hemen öldürür. Allah korusun.

KITALAR VE DENİZLER

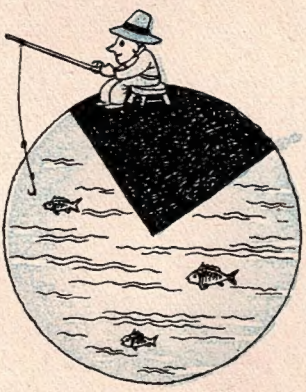

Size, dünyada daha çok kara mı var, yoksa deniz mi, diye sorsalar, birdenbire cevap verebilir misiniz? Içinizde bu sorunun cevabını hemen verebilecek olanlar bulunabilir ama, biz öyle sanıyoruz ki, bilmeyenler de çok vardır. Bakın biz size söyleyelim : Dünyadaki bütün kara parçalarının toplamı 148.600.000 kilometrekare, denizlerin ise, 360.600.000 kilometrekaredir. Yâni denizler, karaların bir mislinden fazladır. Yer yüzünün en geniş kıtası Amerika kıtasıdır. Genişliği 42.900.000 kilometkaredir. En küçük kıtası ise Okyanusyadır ki, genişliği sadece 8.600.000 kilometrekaredir. Büyüklükte ikinciliği Asya, üçüncülüğü de Afrika alır. En büyük deniz ise, Büyük Okyanusdur ki, genişliği 179.700.000 kilometrekaredir. En küçük Okyanus ise, 74.900.000 kilometrekare ile Hint Okyanusudur. Büyüklükte ikinciliği Atlas Okyanusu alır.

MEŞHUR ADAMLAR

FORD

Bugün otomobil denilince ilk akla gelen adam, "Ford" tur. Ford, yalnız Amerika değil, bütün dünya otomobil endüstrisinin en önemli insanıdır.

1863 yılında dünyaya gelen Ford, bir çiftlik sahibinin oğluydu. Pek küçük yaşta iken makinaya merak sardı. Daha ilk okulu bitirmişti ki, kendisini makinaya ait kitaplara verdi. 17 yaşında iken bir makina fabrikasına girdi. Orada çok çalışıyor, bir taraftan da makina bilgisini arttırmak için durmadan kitap ve mecmua okuyordu. Çalışkan bir insandı. Nihayet, iki sene sonra, fabrikada mühendisliğe yükseldi. Makinaları tamir ediyor ve parçaları birleştiriyordu. 1884 yılında fabrikadan ayrılarak babasının yanına döndü. Çiftlikte bir atelye kurarak çalışmağa başladı. Kısa bir zaman sonra, buharla işleyen bir traktör yapmağa muvaffak oldu. Çiftliğe dönüşünden üç yıl sonra Detroit şehrine gitti ve bir fabrikaya baş mühendis olarak girdi. Burada uzun zaman çalıştı ve bilgisini arttırdı. İşte, motorlu bir araba yapmak fikri ilk defa burada aklına geldi. Nihayet, 1892 yılında, motorlu arabayı yaptı. Ortaya getirdiği eser, onda, ilerisi için büyük ümitler doğurdu. 1899 yılında bu fabrikadan ayrıldı. Bazı mühendis arkadaşlariyle birlikte bir otomobil şirketi kurdu. Fakat, arkadaşlariyle anlaşamıyarak üç yıl sonra onlardan ayrıldı. Durmadan çalışıyor, motorlu arabayı daha mükemmel halegetirmek için uğraşıyordu. Kısa bir zaman sonra birincisinden daha kuvvetli bir araba yaptı. Bu arabası girdiği bütün yarışları kazandı ve

(Devamı sahife 14 de)

TÜRK MEŞHURLARI

KEMAL REİS

Büyük Türk denizcilerinden biridir. Hangi tarihte doğmuş olduğu bilinemiyor. Yalnız, Gelibolulu olduğu malûm. Birçok denizciler gibi, o da, küçük yaşlarda denizciliğe başladı, gençliğinin en güzel zamanları deniz savaşlarile geçti.

Kemal Reis'in asıl şöhreti, Güney Fransa ya yaptığı akınla başlar. Bu akın sırasında Fransa sahillerindeki bütün kalelere dehşet saldı. Birçok gemi ele geçirdi. O sıralarda Ağriboz Azeplerinin reisi idi. Kazandığı başarılarla bütün leventlerin reisi haline geldi. Fransa sahillerinde yaşıyan prensler, şövalyeler, Kemal Reis'ten çok korkuyorlardı.

Kemal Reis, bir gece Malta Adası'na baskın yaptı. Savaş sonunda Malta Beyi'nin oğlunu esir etti. Ele geçirdiği kumaş denklerile birlikte esiri de Gelibolu'ya getirdi. O zaman Gelibolu'da Arnavut Sinan Bey bulunuyordu. Onun tavsiyesi üzerine, Kemal Reis, esiri ve kumaşları İstanbul'a götürerek saraya teslim etti. Bu olay, Kemal Reis'in, Osmanlı İmparatoru'nun gözüne girmesine sebep oldu.

İspanya'nın Gırnata bölgesindeki Beni Ahmer Hükümdarı Mevlâ Hasan, Osmanlı

(Devamı sahife 14 de)

KÜÇÜK

ANNIE ROONEY

YAZAN: DARRELL McCLURE

SANDY'NİN DENİZ KABUKLARI

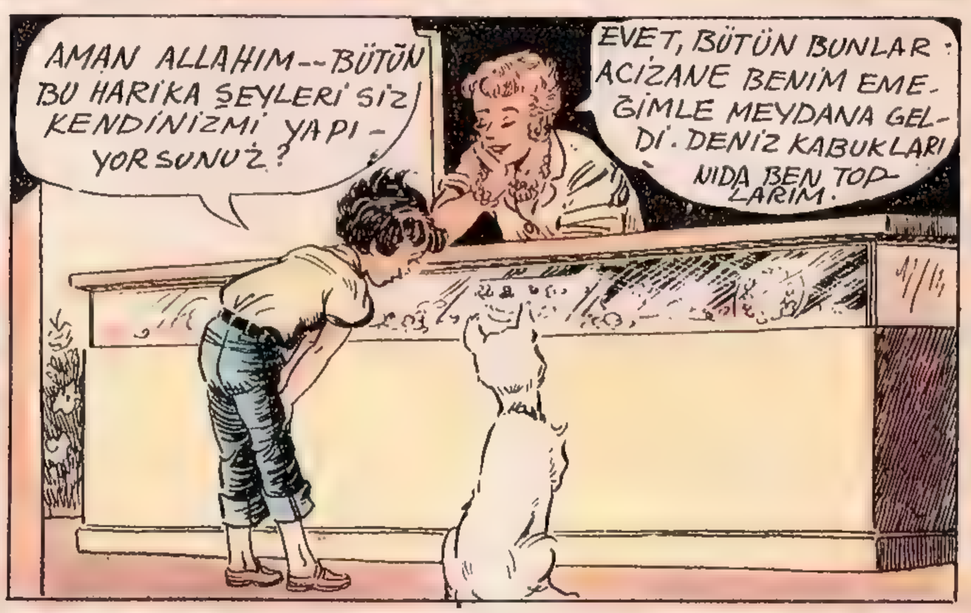

© 1956, KING FEATURES SYNDICATE, Inc., WORLD RIGHTS RESERVED

MİLLİ TASARRUFUN SENBOLÜ

TÜRKİYE $ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

AMAN BAYAN Mac DONALD -- ŞEY YANİ SANDY DEMEK İSTEDİM! MUTLAKA DÖNMEMİZ Mİ LÂZIM? KÜÇÜK KOYDA NE GÜZEL KABUKLAR BULMUŞTUK.

BİLİYORUM ŞEKERİM, AMA SULAR YÜKSELİYOR! BENİM KÜÇÜK ARABADA İYİDİR HASTIR, LÂKİN YÜZMESİNİ BİLMEZ.

BİR DAKİKA ÖNCE OKYANUSUN KIYISINDA OLUPTA, BİR DAKİKA SONRA ASILKARAYA ÇIKMADAN BU BİR MİL GENİŞLİĞİNDEKİ NEHRİ GEÇMEK NE HOŞ! A-A-A, ŞURAYA BAKIN, NEHİRDEN BİRDE YAT ÇIDIYOR!..

GEÇ KALDIK! KÖPRÜYE KADAR OLAN YARIŞI YAT KAZANDI! ŞİMDİ KÖPRÜ AÇILIPTA YAT GEÇİNCİYEKADAR BEKLEMEMİZ LÂZIM.

HEY! ŞU YILDIRIM GİBİ GİDEN SPOR ARABADAKİ SARIŞIN GÜZEL HİÇTE BEKLİYECEĞE BENZEMİYOR!

AMAN ALLAHIM! GERÇEKTENDE BEKLEMİYOR! İŞTE BİZİ DE GEÇTİ VE ....

AH, SANDY--BAKMAK İSTEMİYORUM! AMA İŞTE TAHTAKORKULUĞUDA PARÇALADI, AÇIK KÖPRÜDEN KAYIP DÜŞECEK!..

DAHA DÜŞMEDİ, KORKMA! AMA GÜNÜN BİRİNDE DÜŞECEK! BU.. KÜÇÜK PAT.. Mc GUNN'DIR; SÜR'AT DELİSİ BİR KIZ, BABASI BÜYÜK PAT.. DA BURALARDAKİ PORTAKAL BAHÇELERİNİN SAHİBİ.

O-O-O-O! İŞTE KARA YOLLARI DEVRİYE POLİSİ BROOKS DA GELİYOR!

ÇOK GARİP! KÜÇÜK PAT NEVAKİT TRAFİK KAİDELERİNE AYKIRI BİR HAREKETTE BULUNSA CEZA KAĞIDINI BROOKS YAZIYOR.

DEVAMI VAR

BU KIZCAĞIZIN BAŞI ER GEÇ BİR GÜN HAKİKATEN DERDE GİRECEK!

EVET--BROOKS DA BANA NE TUHAF BAKTI. BENİM BAŞIM DAHADA ÖNCE DERDE GİRECEK GALİBA

© 1956, KING FEATURES SYN... ATE, Inc., WORLD RIGHTS RESERVED.

KEMAL REİS

(Baş tarafı sahife 11 de)

İmparatorundan yardım isteyince, Kemal Reis, donanmanın başına geçerek Akdeniz'e açıldı. İspanya sahillerini topa tutarak her tarafı korkuya verdi. Bu sırada, Kristof Kolomp'un gemileri üçüncü defa Amerika'dan dönüyorlardı. Kemal Reis, bu gemileri ve tayfalarını esir etti. Bu sayede, Kristof Kolomp'un elile yapılmış olan haritalar da ele geçti. Netekim, daha sonraları, Kemal Reis'in kardeşinin oğlu meşhur denizci Piri Reis Amerika haritasını yaparken bu el yazması haritalardan faydalandı.

Kemal Reis, İnebahtı, Modan ve Mora seferlerine katıldı, kahramanca çarpıştı. O sıralarda Osmanlı İmparatoru, Fatih'in oğlu İkinci Beyazıt idi. Şehzade Korkut Mısıra kaçmış bulunuyordu. İkinci Beyazıd'ın Hicaz için hazırladığı hediyeleri Kemal Reis götürdü. Şehzade Korkud'u geri getiren Mısır gemileri, Rodos şövalyeleri tarafından esir edilmişti. Şövalyelere hadlerini bildirmek vazifesi Kemal Reis'e verildi. Kemal Reis donanmasını hazırlattı ve Gelibolu'dan yola çıktı. Fakat, ne yazık ki, kendisine hazırlanmış olan bir tuzaktan habersizdi. Çünkü, Türk tersanesinin başında bulunan adam bir Macar dönmesi idi. Tabii ilk fırsatta hıristiyanlığa hizmet edecekti. Netekim, Kemal Reis'in altına çürük bir gemi verdi. Donanma Rodos'a vardığı zaman, Kemal Reis'ın bindiği gemi iki parça oldu. Böylece, büyük denizcimiz, 1533 yılında hayata gözlerini yumdu.

FORD

(Baş tarafı sahife 11 de)

Ford'un şöhreti birdenbire her tarafa yayıldı. 1903 de kendi adını taşıyan motor şirketini kurdu. Şirket, Ford'un devamlı çalışmalarile hızla ilerlemeler gösterdi ve kısa bir zamanda dünyanın en büyük otomobil fabrikası haline geldi. Nihayet, 1909 yılında, şöhreti bütün dünyaya yayılan, "Ford" otomobili meydana geldi. Ford, bundan sonra, fabrikanın kazancına işçilerini de iştirak ettirmek suretiyle, fabrikanın verimini büyük ölçüde arttırdı. Birinci Dünya Savaşının başladığı sıralarda şirketin idaresini oğluna bırakan Ford, bundan sonra barış için çalıştı. Avrupanın muhtelif memleketlerinde otomobil fabrikaları kurdu. İkinci Dünya Savaşında, Ford Fabrikaları uçak ve tank yaptılar.

Fakat, 1943 de oğlunun ölümü Ford'u çok üzdü. Oğlunun yerine fabrikalarının başına torununu geçirdi. Ömrü boyunca durmadan çalışmış olan Ford, bu çalışmasının mükâfatını görmüş bir insandır. 84 yaşında iken, 1947 yılının 8 Nisanında ölen Ford, dürüst olmanın, herkesin hakkına saygı göstermenin, çok çalışmanın, kendisine ve memleketine faydalı olmanın örneğini vermiş sayılı insanlardan biri idi.

Kolay Resim Yapalım

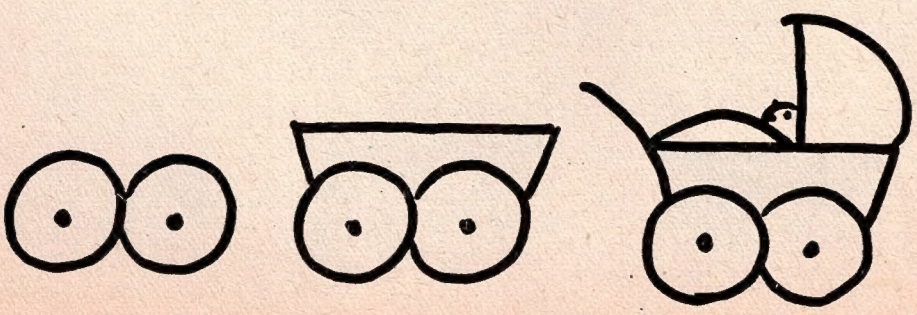

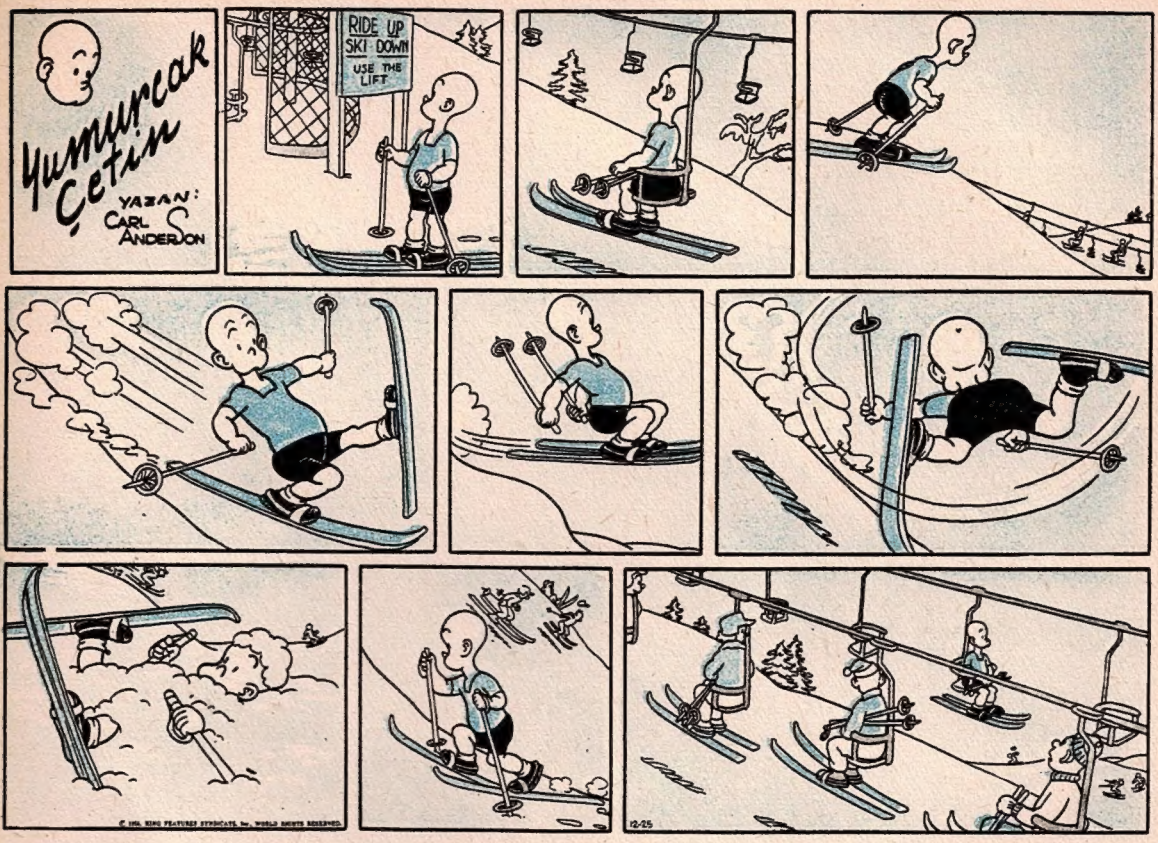

EN BÜYÜK ADALAR

Dünyayı saran büyük denizlerde, kıtalardan başka, oraya buraya serpilmiş, irili ufaklı binlerce ada vardır. Acaba, dünyanın en büyük adaları hangileridir ve nerelerde bulunurlar? Coğrafya derslerinde size yardımı dokunacak olan bu bilgiyi, bilmeyenleriniz için, biz sunalım :

Dünyanın en büyük adası, Kuzey Buz Denizindeki Grönland adasıdır ki, yüz ölçümü 2.170.000 kilometrekaredir. Ondan sonra, sıra ile şu adalar gelir : Hint Okyanusunda Borneo (736.500) ve Madagaskar (616.000), Atlas Okyanusunda Baffin (611.000), Hint Okyanusunda Sumatra (410.000), Büyük Okyanusta Yeni Zelânda (268.300), Atlas Okyanusunda Büyük Britanya (228.300), Büyük Okyanusta Hando (226.600).

Gazetelerde, radyolarda ve sinemalarda adları sık sık geçen bir çok adalar var ki, büyükler arasına dahil değiller.. Meselâ: İrlânda adası, Haiti, Jamayka, Formoza, Havai, Cava, Sicilya, Girit, Kıbrıs Adası gibi.. Bunlardan Girit Adası sadece (8.200) kilometrekaredir ki, dünyanın en büyük adası olan Grönland'ın ancak 265 de biri kadardır.

KUMBARA
Aylık Çocuk Dergisi
Sene 3 — Sayı : 25
TEMMUZ 1957
Sahibi : Ahmet DALLI
Yazı İşlerini fiilen idare eden : Cehdi ŞAHİNGİRAY
Çankırı Caddesi
Tecim Hanı
ANKARA
Basıldığı yer :
Güzel Sanatlar Matbaası
İSTANBUL ŞUBESİ
Fiatı : 10 kuruştur.

3

Uluç Ali Paşa bu muvaffakiyeti üzerine Kaptan Paşa oldu ve Padişah kendisine Kılıç Ali adını verdi.

4

O kış boyunca, bütün Avrupa kiliselerinde âyinler yapılır, zafer kutlanırken İstanbul tersanesinde vaktin Veziri Sokullu Mehmet Paşa ve Piyale Paşa ile Kılıç Ali Paşa geceleri gündüzlere katarak yeniden muazzam bir donanma kuruyorlardı.

5

Böylece 1572 yılında 250 parçadan ibaret yepyeni bir Türk donanması Akdenize açıldı. Gerçi, tecrübeli gemicilerin İnebahtı'nda zayi olması itibariyle bu sefer daha ziyade düşmana Türk satvetini göstermek ve denizcileri yetiştirmekten başka bir hedef gütmüyordu.

6

Bu bakımdan düşman donanmasiyle kat'i neticeli bir muharebeden kaçınıldı. Fakat bu mecburiyet Padişah'a donanmayı daha da kuvvetlendirmek kararını verdirdi. Ertesi yıl, Hazıran başında Gazi Piyale Paşa Serdar ve Kılıç Ali Paşa Kaptan tayin olunarak donanma tekrar Akdenize açıldı.

7

Sadece bu iki namlı deniz kurdunun Türk donanmasının başında bulunduğunu öğrenmiş olmaları haçlıları dağılmaya ve limanlarına sığınmaya mecbur kılmıştı. Türk bayrağı yeniden Akdeniz'e hâkim olmuş ve Venedikliler hem tazminat, hem de her yıl vergi ödemeyi kabul ederek sulh dilemişlerdi.

SON